

MAGYAR NYELV

a 8. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2023. január 31.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.**

**A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.
A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le miattuk
pontot, ha arra a javítási-értékelési útmutatóban erre külön utalás van.**

A helyesírás értékelésénél A magyar helyesírás szabályai c. kiadvány (Akadémiai Kiadó) 12. kiadása szerinti helyesírást kell elfogadni.

1. a) denevér, orrszarvú, vaddisznó 1 pont

A pont csak akkor adható meg, ha mindhárom megoldás helyes, és nem szerepel mellette helytelen.

2. a) A) keveset fog. 2 pont
 B) bolond szél fúj.
 C) maga esik bele.
 D) sok az alja.

*4 jó válasz: 2 pont,
 2–3 jó válasz: 1 pont,
 0–1 jó válasz: 0 pont.*

A pont akkor is megadható, ha karikázás helyett egyéb más módon (pl. aláhúzással) jelölte a jó választ a felvételiző. A pont csak akkor adható meg, ha a helyes megoldás mellett nem szerepel helytelen.

3. a) nekünk 1 pont
 b) otthon 1 pont
 c) vele 1 pont
 d) kidobóst 1 pont
 e) összeolvadás 1 pont

A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a jó megoldás mellett nem szerepel helytelen.

4. a)

1.	7.	9.	11.	15.
----	----	----	-----	-----

5 pont

Minden helyes szám beírásáért 1 pont jár. A helyes számokat bármilyen sorrendben el kell fogadni! A számok helyett a hibás szóalakok beírását is el kell fogadni.

5. a)

	A varázsigé	A varázslat betűjele
1.	Pofix	F
2.	Vizualicus	E
3.	Leporex	A
4.	Suvickus	C
5.	Locomotor	B

2 pont

*5 jó válasz: 2 pont,
 3–4 jó válasz: 1 pont,
 0–2 jó válasz: 0 pont.*

A válasz csak akkor fogadható el, ha nincs mellette rossz megoldás.

6. a) A) 8
B) 4
C) 10
D) X
E) X
F) 7

2 pont

6 jó válasz: 2 pont,

4–5 jó válasz: 1 pont,

0–3 jó válasz: 0 pont.

A válaszok csak akkor fogadhatók el, ha a jó megoldások mellett nem szerepel helytelen. Ha a felvételiző az X-et nem jelölte, üresen hagyta a válasz helyét, akkor a válasz nem fogadható el helyes megoldásnak.

7. a) hat
b) köröm

1 pont

1 pont

A helyes megoldásért 1-1 pont adható. A pont csak akkor adható meg, ha a megoldás helyes, és nincs mellette rossz megoldás, valamint a hiányzó szavakat mindkét pontsorra beírta a felvételiző, azaz megértette a feladatot.

- c) század
d) vad
e) este
f) zár

1 pont

1 pont

1 pont

1 pont

Minden helyes válasz 1-1 pont. A válasz csak akkor fogadható el, ha mellette nincs rossz megoldás.

- g) Bécs/BÉCS

1 pont

A megoldás csak akkor fogadható el, ha nem szerepel mellette rossz. Ha a felvételiző jelöli (karikázza, aláhúzza) a helyes megoldást – de csak azt –, de nem írja ki a vonalra, a megoldást el kell fogadni.

8. a) Bekarikázva: nap és melegét

1 pont

A pont csak akkor adható meg, ha mindkét szót helyesen karikázta be, és nem karikázott rosszat. A válaszokat akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem karikázással, hanem más, de egyértelmű módon (például aláhúzással) jelölte a válaszokat.

- b) HAMIS
c) IGAZ
d) IGAZ
e) HAMIS

1 pont

1 pont

1 pont

1 pont

Minden helyes megoldás 1-1 pont. A válaszokat akkor is el kell fogadni, ha a tanuló nem karikázással, hanem más, egyértelmű módon (például aláhúzással) jelölte a válaszokat.

9. a) SZÓHASZNÁLAT, TANULÁS

2 pont

A helyes szavak bekarikázására 1-1 pont adható. A pontot akkor is meg kell adni, ha nem karikázott, hanem aláhúzta a szavakat! Ha a felvételiző kettőnél több szót jelölt, akkor a jó válaszok számából le kell vonni a hibásan jelölteket, de mínusz pont nem adható!

- b) ökörnyál, pókháló 1 pont
A pont akkor adható meg, ha a felvételiző mindkét szót megadta, és nem szerepel hibás szó.
- c) „mint akin átment az úthenger” (piszokul megnyúltam) vagy „mintha vállfán lógna” (a pulóver) 1 pont
Egy helyes megoldásért a pontot meg kell adni. Ha a felvételiző hosszabban válaszol, de az idézet szerepel a válaszban, a pontot meg kell adni. A pontot akkor is meg kell adni, ha a felvételiző nem használ idézőjelet.
- d) lezser-laza, fancsali-kedvetlen 2 pont
Helyes válasz esetén 1-1 pont adható. Ha a helyes válasz mellett helytelen is szerepel, a pont nem adható meg.
- e) A – HAMIS, B – HAMIS 2 pont
- f) 2 és 5 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha mindkét számot bekarikázta, és nem karikázott helytelen. Más, egyértelmű jelölés is elfogadható.
- g) ELLENTÉT 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha csak ezt az egy szót karikázta be. Más, egyértelmű jelölés is elfogadható.
- h) 2. Fogadd el magad! 1 pont
A pont csak akkor adható meg, ha egyértelműen csak ezt az egy mondatot jelölte a felvételiző.
10. a) **Tartalom** 3 pont
3 pont, ha
- a szöveg ötletes, gondolatgazdag;
 - a fogalmazás megfelel a megadott témának;
 - a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható;
 - bemutatott 3 különböző érvet (a gondolatmenetbe illesztve az állásfoglalással ellentétes érv is lehet);
 - a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 2 pont, ha**
- a fogalmazás megfelel a megadott témának; a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható; a szöveg ötletes, de:
 - van olyan gondolata, amely nem illeszkedik a gondolatsorhoz;
 - csak 2 érve van;
- 1 pont, ha**
- a szöveg megfelel a témának, de kidolgozatlan;
 - csak 1 érve van a megadott szempontokkal kapcsolatban;
- 0 pont, ha**
- a szöveg tartalmatlan, semmitmondó;
 - a fogalmazás nem felel meg a megadott témának;
 - a terjedelem nem éri el a 4 mondatot.

A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.

- b) **A szöveg szerkezete** 3 pont
3 pont, ha
- a szöveg kerek, egész, lezárt;
 - formailag tagolt;
 - logikusan, arányosan szerkesztett;
 - a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 2 pont**, ha a fenti szempontok közül **egy nem érvényesül maradéktalanul**, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés, de eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 1 pont**, ha az első pontban megadottak közül **kettő nem teljesül**, de a terjedelmet eléri a 4 mondatot.
- 0 pont**, ha a fogalmazás nem éri el a 4 mondatot, vagy ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz.
- c) **Stílusa, szóhasználata** 1 pont
1 pont, ha
- megfelel a témának, a köznyelvi normának;
 - gazdag szókinccsű;
 - nyelvhelyességi szempontból kifogástalan;
 - eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 0 pont**, ha a fogalmazás nem felel meg az 1 pont kritériumainak.
- d) **Helyesírás** 2 pont
2 pont, ha
- ha a szövegben **legfeljebb egy hiba** valósul meg az alábbiak közül:
 - elválasztáskor **vagy**
 - magánhangzó időtartamának jelölésekor **vagy**
 - kezdőbetű tévesztése több elemből álló tulajdonnévből képzett melléknév esetében (pl. New York-i, budapest–bécsi, Csokonai Vitéz Mihály-os) **vagy**
 - betűtévesztés vagy felcserélés, betűkihagyás, szótagkihagyás terén **vagy**
 - az egybeírás-különírás terén, kivéve az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írását **vagy**
 - legfeljebb 2 központosítási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosítási hibáit),
 - a szöveg eléri a megadott terjedelmet (10 mondat).
- 1 pont**, ha
- a szövegben legfeljebb **2 hiba** fordul elő **a fent felsorolt hibatípusok közül vagy**
 - **egy súlyos hiba** az **alábbi** hibatípusokból, **de más hibája nincs**:
 - igekötős igék helytelen írásmódja
 - névutós névszó egybeírása
 - j-ly tévesztése
 - tagadószók egybeírása másik szóval
 - mássalhangzó hosszúságának tévesztése
 - tulajdonnév kis kezdőbetűs alakja
 - melléknév és egyelemű tulajdonnévből képzett melléknév (pl. francia, balatoni, vendéglátóipari, adys) hibás alakja
 - mássalhangzó kapcsolódásának hibás jelölése (teljes és részleges hasonulás, összeolvadás, rövidülés, nyúlás, kiesés)
 - mondatkezdő nagybetű tévesztése
 - felszólító módú igealakok hibái **vagy**

- 3–5 központozási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központozási hibáit)
- A pont csak akkor adható meg, ha a fenti hibák mellett a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.

0 pont, ha

- ha a szöveg nem felel meg az 1, illetve 2 pontos kritériumrendszernek **vagy**
- a szöveg nem éri el a 4 mondatot.

e) **Külalak, íráskép**

1 pont

1 pont, ha

a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználata egyértelmű, a tanuló nem használja a kereten túli („margón kívüli”) területet, és a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot.

0 pont, ha

az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználata, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre, vagy ha a szöveg terjedelme nem éri el a 4 mondatot.

a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.

Források:

9. feladat

A feladatlap báziszövege az eredeti forrásszöveg módosításával – rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével –, de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jött létre. Az eredeti szöveg forrása: Janikovszky Éva: A tükör előtt – egy kamasz monológja Kárpáti Tibor rajzaival. Móra Kiadó, 2015.

Képek:

9/2 kép: <https://pxhere.com/hu/photo/1439049>

9/3 kép: <https://pixabay.com/hu/vectors/macska-t%C3%BCK%C3%B6r-oroszl%C3%A1n-visszaver%C5%91d%C3%A9s-5690627/>

9/4 kép: <https://www.pexels.com/hu-hu/foto/no-allo-szomoru-doboz-7407375/>

9/5 kép: <https://pixabay.com/hu/photos/tizen%C3%A9ves-kapucni-k%C3%A9z-nem-geisztus-5842706/>